

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
MINISTARSTVA ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2003. GODINU**

Sarajevo, srpanj 2004. godine

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI I PREPORUKE	4
2.1.	Sustav internih kontrola	4
2.1.1.	Pravila i procedure potrošnje	4
2.1.1.	Informacijski sustav	5
2.2.	Izvršenje proračuna	5
2.3.	Nabavke	7
2.4.	Tekući izdaci	7
2.5.	Popis – inventura	9
2.6.	Tekući grantovi	10
2.7.	Programi posebnih namjena	11
3	OSVRT NA IZVRŠENU REVIZIJU ZA 2002. GODINU	16
4.	KORESPONDENCIJA	17
5.	SAŽETAK	17

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i finansijskog poslovanja u **Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice** (u daljnjem tekstu : Ministarstvo) za finansijsku 2003. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za efikasno poslovanje koje treba biti u suglasnosti sa zakonskom regulativom. Ova odgovornost uključuje podnošenje pouzdanih izvješća o poslovanju u godišnjem finansijskom izvješću.
- 1.3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim finansijskim izvješćima sukladno generalno usvojenim revizijskim standardima, te sukladno članku 13. Zakona o reviziji finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 17/99) izvijestiti o sljedećem :
 - jesu li računi sastavljeni sukladno važećoj zakonskoj regulativi;
 - odražavaju li godišnji računi točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine;
 - o ekonomičnosti, učinkovitosti i uspješnosti kojom je organizacija koristila sredstva u obnašanju svojih funkcija;
- 1.4. Reviziju smo obavili sukladno generalno prihvaćenim revizijskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI («Službeni glasnik BiH», broj 5/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo s ciljem postizanja razumnog temelja za procjenu predstavljaju li finansijska izvješća točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine. Stoga je revizija ispitivala uzorak značajnih transakcija i odluka rukovodstva.

Smatramo kako revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za naše mišljenje.

Ured za reviziju izražava rezervu na finansijska izvješća Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice za 2003. godinu u vezi pozicija koje se odnose na sljedeće :

- **pravila i kriteriji potrošnje sredstava proračuna nisu doneseni i usvojeni kao pisane procedure koje reguliraju isplate tekućih izdataka (točka 2.1.1). Kao posljedica toga konstatirane su određene nepravilnosti koje imaju utjecaja na ekonomičnost i transparentnost trošenja javnog novca (točka 2.3. i 2.4.);**
- **nije uspostavljen organiziran informacijski sustav što može dovesti do neiskorištenosti postojećih kapaciteta i neefikasnosti u radu institucije (točka 2.1.2.);**
- **revizijom su konstatirane nepravilnosti koje se odnose na popis stalnih sredstava sa 31.12.2003. (točka 2.5.);**
- **realizacija programa posebnih namjena nije bila u cijelosti izvršena na transparentan način (točka 2.7.);**
- **preporuke za otklanjanje određenih nedostataka uočene tijekom prethodne revizije za 2002. godinu nisu u cijelosti izvršene (točka 3.).**

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sustav internih kontrola

2.1.1. Pravila i procedure potrošnje

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo nije utvrdilo pravila potrošnje za pojedine naknade uposlenim, kao što su naknade za prijevoz na posao i sa posla, naknade troškova smještaja, naknade za odvojeni život i naknade za privremene i povremene poslove.

Nedostatak navedenih pravila imao je za posljedicu određene nepravilnosti prigodom isplata naknada navedenih u poglavlju 2.4. ovog izvješća.

Revizija je u svojim ranijim izvješćima utvrdila nepostojanje internih pravila o naknadama uposlenim, međutim, Ministarstvo nije pravovremeno poduzelo aktivnosti na njihovom donošenju. Preporučamo da Ministarstvo uvaži preporuke revizije i poduzme učinkovite mjere kako bi odgovarajuća pravila potrošnje bila u potpunosti primjenljiva, što bi doprinijelo ekonomičnom i transparentnom trošenju sredstava proračuna i efikasnom finansijskom poslovanju Ministarstva.

Revizijom je utvrđeno kako je Ministarstvo određena pravila i procedure kojima se regulira potrošnja sredstava donijelo krajem 2002. godine. Ovo se odnosi na Pravilnik o finansijskim procedurama (usvojen 13.09.2002. godine), Pravilnik o korištenju službenih vozila (usvojen 13.09.2002. godine), Pravilnik o korištenju mobilnih telefona (usvojen 01.10.2002. godine), Naputak o postupanju prigodom odlaska na službena putovanja (usvojeno 25.09.2002. godine) i Pravilnik o korištenju reprezentacije (usvojen 08.11.2002. godine). Navedena pravila usvojena su od strane Ministarstva u bivšem sazivu ministara (ministar i dva zamjenika), koja su preuzeta od strane novog saziva. Mada su spomenuta pravila u principu poštovana, mišljenja smo kako u pojedinim segmentima ova pravila treba ažurirati s obzirom na promjenu rukovodne strukture i u skladu sa tim odobriti od strane rukovodstva Ministarstva.

Za blagajničko poslovanje nisu sastavljene pisane procedure u svezi rukovanja gotovim novcem, a visina blagajničkog maksimuma nije odobrena od strane Ministarstva financija i trezora.

Preporučamo Ministarstvu ažuriranje postojećih pravila potrošnje koja će biti odobrena od strane aktualnog rukovodstva.

2.1.2. Informacijski sustav

Revizija je utvrdila da Ministarstvo nije uspostavilo organiziran informacijski sustav i nije implementiralo preporuke revizije iz prethodnih godina.

Postojeći informacijski sustav nije povezoao različite informacijske podsustave koji se koriste u Ministarstvu, što može dovesti do neiskorištenosti postojećih kapaciteta i neefikasnosti u radu institucije. Radi uspostave organizacijske kontrole nad informacijskim sustavom, nužno je donijeti sljedeće procedure na razini Ministarstva, a koje će biti obvezujuće za sve sektore:

- Plan informatičkog razvoja institucije u skladu sa specifičnostima posla koje Ministarstvo obavlja, kojoj bi trebala prethoditi detaljna analiza potreba;
- Plan povezivanja postojećih baza podataka,
- Procedure korištenja informacijskog sustava i baza podataka;
- Procedure pravljenja rezervnih kopija podataka;
- Procedure za unos podataka u ISFU sustav;

Pored navedenih procedura Ministarstvo je dužno osigurati sve tehničke preduvjete za uspostavu organiziranog informacijskog sustava za upravljanje i pohranjivanje podataka, kao što su adekvatni serveri i ostala informatička oprema.

U sastavu sektora za izbjeglice formiran je odjel za informatičku podršku, koji vodi brigu o bazi podataka koja je preuzeta od projekta CRPC. Radi bolje organizacijske kontrole potrebno je uspostaviti bolju koordinaciju između ovog odjela i ostalih sektora Ministarstva. Utvrđeno je da se rezervne kopije baza podataka čuvaju u istoj prostoriji sa serverom, što predstavlja rizik za gubljenje podataka. Također, prostorija u kojoj se nalazi server sa bazom podataka nije opremljena rashladnim uređajem, što može dovesti do tehničkog kvara opreme.

Ministarstvo je dužno osigurati vatrootporni sef za čuvanje rezervnih kopija podataka kao i adekvatan klima uređaj za server salu, sukladno mogućnostima raspoloživog proračuna.

2.2. Izvršenje proračuna

Ukupan proračun Ministarstva za 2003. godinu iznosio je **7.325.721 KM**, a prema usvojenom rebalansu **9.390.338 KM**. Ministarstvo tijekom 2003. godine nije koristilo tekuće rezerve proračuna, ali je izvršilo unutarnju promjenu strukture pojedinih kategorija proračuna.

Odobreni proračun realiziran je za tekuće izdatke, kapitalne izdatke i programe posebne namjene proračuna u ukupnom iznosu od **7.248.086 KM**, što je manje od raspoloživog proračuna za **2.142.252 KM**, ili što predstavlja ostvarenje **77 %** od plana.

Pregled izvršenja proračuna za 2003. godinu prikazan je u narednoj tabeli :

PREGLED IZVRŠENJA PRORAČUNA ZA 2003. godinu

Tabela br. 1.

Iznosi u KM

Red. broj	Vrsta rashoda	Proračun za 2003.god	Rebalans proračuna za 2003.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve proračuna	Ukupno odobreni Proračun (4+5+6)	Izvršenje proračuna 2003.	Indeks 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	2.125.721	2.385.338	0	0	2.385.338	2.172.703	91
1	Plate uposlenih	1.357.951	1.550.000	0	0	1.550.000	1.450.500	94
2	Naknade troš. zap. i skup.zast.	397.045	457.588	- 28.000	0	429.588	349.069	81
3	Putni troškovi	83.750	83.750	+ 25.000	0	108.750	93.428	86
4	Izdaci za energiju	0	0	0	0	0	0	0
5	Izdaci za komunalne usluge	93.800	115.000	- 5.000	0	110.000	103.764	94
6	Nabavka materijala	30.150	40.000	- 7.000	0	33.000	32.572	99
7	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	38.500	30.000	0	0	30.000	29.862	99
8	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	0	0	0
9	Izdaci za tekuće održavanje	32.160	25.000	+ 15.000	0	40.000	39.624	99
10	Izdaci za osiguranje	4.000	4.000	0	0	4.000	2.200	55
11	Ugovorene usluge	88.365	80.000	0	0	80.000	71.684	90
II.	Tekući grantovi	2.500.000	2.500.000	0	0	2.500.000	2.488.438	99
III.	Kapitalni izdaci	0	15.000	0	0	15.000	14.318	95
1	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0
2	Nabavka opreme	0	15.000	0	0	15.000	14.318	95
3	Nabavka ostalih staln. sredstava	0	0	0	0	0	0	0
IV.	Programi posebne namjene	2.700.000	4.490.000	0	0	4.490.000	2.572.627	57
1.	UNHCR-Progr.rješ.prob.azil.i im.	1.900.000	3.200.000	0		3.200.000	2.050.910	64
2.	UNHCR-Podrška Min.za ljud.pr.	150.000	120.000	0		120.000	99.945	83
3.	Participacija u Progr.rješ.azil.	250.000	250.000	0		250.000	130.153	52
4.	Povjerenstva za izbjeglice	50.000	50.000	0		50.000	49.558	99
5.	Sektor za imigraciju i azil	350.000	350.000	0		350.000	0	0
6.	Povjerenstvo za spreč. trg. ljudima	0	100.000	0		100.000	36.737	37
7.	Savjetodavni odbor za HIV	0	25.000	0		25.000	21.293	85
8.	Odbor za Rome	0	30.000	0		30.000	28.257	94
9.	Povjerenstvo za stambene reforme	0	220.000	0		220.000	0	0
10.	Matica iseljenika	0	10.000	0		10.000	10.000	100
11.	Vijeće za djecu BiH	0	10.000	0		10.000	6.440	64
12.	Agencija za ravnopravnost polova	0	25.000	0		25.000	0	0
13.	UNICEF-Program pomoći MLJP	0	100.000	0	0	100.000	39.311	39
14.	Akc.plan za spr.nasilja nad djec.*	0	0	0	0	0	18.749	0
15.	UNICEF-Nac.plan za spr.trg.ljud.*	0	0	0	0	0	19.759	0
16.	ICESOR-Švicarska donacija *	0	0	0	0	0	45.339	0
17.	Adapt.posl.pros. u zgradi Trg BiH*	0	0	0	0	0	16.176	0
V.	SVEUKUPNO (I-IV)	7.325.721	9.390.338	0	0	9.390.338	7.248.086	77
VI.	Broj uposlenih	81	80	0	0	80	69	86

Ministarstvo nije prekoračilo pojedine stavke proračuna, niti ukupan godišnji proračun za 2003. godinu. Izvršena preraspodjela sredstava pokazuje određenu nepreciznost u planiranju proračuna. Ostvareni tekući izdaci realizirani su 91% od plana, a ostvareni broj uposlenih iznosi 86% od planiranog, što ukazuje na povećane izdatke u odnosu na stvarni broj uposlenih. Ministarstvo nije u cijelosti implementiralo predviđeni broj uposlenih prema sistematizaciji radnih mjesta¹, tako da funkcija Ministarstva nije u cjelini uspostavljena. Ovo se najvećim dijelom odnosi na sektor za ljudska prava.

Preporučamo da Ministarstvo u potpunosti implementira predviđeni broj uposlenih ili da se pridržava jednake proporcije tekućih izdataka u odnosu na stvarni broj uposlenih.

2.3. Nabavke

Materijal za popravak i održavanje vozila

Ukupno ostvareni troškovi popravka i održavanja vozila tijekom 2003. godine iznosili su 22.603 KM. Ministarstvo je ove usluge koristilo od raznih dobavljača bez izbora najpovoljnijeg ponuđača prikupljanjem više konkurentnih ponuda i bez suglasnosti Ministarstva financija i trezora. Ovo je pravdano izborom ovlaštenog serviseru vozila.

Preporučamo Ministarstvu da izdatke za ove namjene izvršava izborom najpovoljnijeg ponuđača prikupljanjem konkurentnih ponuda i uz suglasnost Ministarstva financija i trezora, dok se troškovi za ove namjene ne riješe na razini institucija BiH.

2.4. Tekući izdaci

Plaće uposlenih

Ukupno ostvarene bruto plaće uposlenih isplaćene u 2003. godini iznosile su 1.450.500 KM. Obračun plaća za pojedine uposlene tijekom 2003. godine nije bio usuglašen sa pripadajućim koeficijentima prema Odluci o načinu obračuna plaća i naknada usvojenoj od strane Vijeća ministara.

Preporučamo da se Ministarstvo prigodom obračuna neto plaće pridržava propisanih koeficijenata u odnosu na funkciju i radno mjesto uposlenih.

Naknade za prijevoz na posao i sa posla

Ukupno ostvarene naknade za prijevoz na posao i sa posla iznosile su 36.911 KM. Prigodom obračuna i isplate ovih naknada revizija je utvrdila da u Ministarstvu nisu sastavljena pojedinačna rješenja (odluke) koje predstavljaju dokaz da su ove vrste naknada odobrene od strane ovlaštene osobe. Također, isplate ovih naknada nisu dokumentirane dokazima o pravima na isplate ovih naknada (npr. potvrde o prebivalištu korisnika).

¹ U tijeku je procedura koju sprovodi Agencija za državnu službu za popunjavanje 19 radnih mjesta državnih službenika.

Preporučamo da Ministarstvo isplate po ovom temelju vrši putem odobrenja ovlaštene osobe Ministarstva i da svojim internim pravilima propiše detaljnije procedure korištenja ovih sredstava kojima se dokazuje pravo na korištenje ovih naknada.

Naknade za korištenje vlastitog vozila

Za uposlene koji su koristili vlastito vozilo za prijevoz na posao i sa posla (odlazak vikendom i povratak), Ministarstvo je isplaćivalo tijekom 2003. godine ove naknade u visini 20% od cijene goriva po pređenom kilometru zaključno sa kolovozom 2003. godine. Prema internoj odluci o pravu na ove naknade ukupno je temeljem ovoga isplaćeno 8.597 KM, a isplate su vršene na temelju obračuna koji su ovjeravale ovlaštene osobe (ministar, zamjenik ministra i sekretar). Mišljenja smo da Ministarstvo nije moglo vršiti isplate po ovom temelju s obzirom da Odluka Vijeća ministara o načinu obračuna plaća i drugih naknada uposlenim u institucijama BiH ne predviđa ove vrste naknada u 2003. godini.

Ministarstvo je dužno postupati sukladno usvojenim pravilima Vijeća ministara o naknadama uposlenim i svoje interne akte usuglasiti sa odlukama Vijeća ministara.

Naknade troškova smještaja

Naknade po ovom osnovu ostvarene su u 2003. godini u iznosu od 42.525 KM. Troškovi smještaja zamjenika ministra isplaćivani su tijekom 2003. godine na tekući račun zakupodavatelja u mjesečnom iznosu od 1.250 KM, suglasno ugovoru ovjerenom od strane Porezne uprave. Uočili smo kod isplata ovih naknada nepreciznost same Odluke Vijeća ministara koja nije definirala dopuštenu visinu sredstava za isplate po ovom osnovu.

Preporučamo da Ministarstvo svojim pravilima propiše procedure korištenja ovih sredstava kojima će se detaljnije precizirati odredbe Odluke Vijeća ministara koje definiraju ove naknade.

Naknade za odvojeni život

Ukupno ostvarene naknade za odvojeni život u 2003. godini iznosile su 36.400 KM. Revizija je uočila isplate ovih naknada u visini od 400 KM tijekom 2003. godine za dvije osobe koje prema Odluci Vijeća ministara o načinu obračuna plaća i drugih naknada nisu imali pravo na naknade za odvojeni život.

Kod isplata naknada za ove namjene uposlenima koji stječu pravo na ove naknade, uočili smo da Ministarstvo ne posjeduje određene dokaze koji nedvojbeno dokazuju pravo na korištenje ovih naknada (npr. potvrde o prebivalištima korisnika ovih naknada i članova uže obitelji). Naknade su isplaćivane i za vrijeme korištenja godišnjeg odmora, kada objektivno ne postoji temelj za ove isplate.

Ministarstvo je obvezno da prigodom određivanja prava na korištenje ovih naknada postupa prema Odluci Vijeća ministara i vrši isplate licima koji imaju prava na ove naknade. U ostalim slučajevima preporučamo da Ministarstvo svojim pravilima propiše detaljnije procedure korištenja ovih sredstava, i da spomenuta pravila budu sukladna Odluci Vijeća ministara.

Naknade za privremene i povremene poslove

Ukupno ostvarene naknade u 2003. godini iznosile su 3.500 KM. Angažiranja po ovom temelju nisu definirana odgovarajućim procedurama i kriterijima u pogledu vrste i visine naknada. Ugovori sa izvršiteljima zaključivani su nakon što su ovi poslovi već izvršeni, što ne predstavlja dovoljno pouzdan dokaz o izvršavanju ovih poslova.

Preporučamo Ministarstvu donošenje pravila kojima će definirati vrste poslova za koje se pojavljuje potreba i koji se ne mogu na drugi način izvršiti u okviru raspoloživog kadra. Ugovori sa izvršiteljima ovih poslova moraju biti zaključivani prije izvršavanja poslova.

Putni troškovi

Ukupno ostvareni putni troškovi sa 31.12.2003.godine iznosili su 93.428 KM.

Pregledom troškova prijevoza u inozemstvo javnim sredstvima koji su ostvareni u iznosu od 28.942 KM, revizija je uočila nabavke avionskih karata od raznih dobavljača bez izbora najpovoljnije ponude. Ovakav način pravdan je nemogućnošću izbora najpovoljnijeg ponuđača u hitnim slučajevima.

Preporučamo Ministarstvu korištenje jedne od raspoloživih opcija izbora najpovoljnijeg ponuđača za avio prijevoz uz prethodno sačinjen okvirni plan putovanja uposlenih.

Kontrolom putnih naloga po sustavu uzorka revizija je uočila da pojedini putni nalozi nisu pravdani u roku od pet dana kako je predviđeno Odlukom Vijeća ministara;

Mišljenja smo da sve putne naloge treba pravdati u propisanom roku radi kompletnosti i ažurnosti knjigovodstvene dokumentacije.

2.5. Popis – inventura

Za popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2003. godine, Ministarstvo je donijelo Rješenje o obrazovanju Povjerenstva za popis stalnih sredstava i sitnog inventara kao i obveza i potraživanja. Navedenim Rješenjem imenovana su Povjerenstva za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, popis obveza i potraživanja i popis blagajne i stanja računa Ministarstva.

Revizijom su uočeni sljedeći nedostaci prigodom popisa:

- nije donesen Naputak o godišnjem popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, obveza i potraživanja, kao i blagajne i stanja računa Ministarstva;
- nije sačinjen Plan popisa;
- ne postoje inventurni brojevi na svim osnovnim sredstvima;
- nisu zadužene odgovorne osobe po uredima za osnovna sredstva;
- nije izvršen popis potraživanja i obveza i isto nije usuglašeno sa knjigovodstvenim stanjem koje je iskazano u poslovnim knjigama;

- nije izvršen popis novčanih sredstava na izvodima sa stanjem na dan 31.12.2003.godine na računima kod «Raiffeisen» banke (stanje po izvodu 0,48 KM), Privredne banke d.d. (nije prezentiran izvod) i Hercegovačke banke d.d (stanje po izvodu 14.820 KM). Stanja potiču iz 2001. godine;
- rješenjem nije imenovano centralno popisno povjerenstvo ili određeno jedno od navedenih povjerenstava koja će sačiniti Elaborat o popisu sredstava i obveza na dan 31.12.2003.godine. Iako je donesena Odluka o prihvaćanju Izvješća o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i novčanih sredstava u Ministarstvu nije sačinjen Elaborat o popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava i potraživanja i obveza na dan 31.12.2003. godine niti je isti usvojen od strane menadžmenta Ministarstva.

Uočene nepravilnosti mogu imati utjecaja na zaštitu imovine Ministarstva. Preporučamo Ministarstvu da izradi nuputak o godišnjem popisu, sačini plan popisa, da sva stalna sredstva označi inventurnim brojevima, da zaduži odgovorne osobe po uredima za osnovna sredstva, te da izvrši popis potraživanja i obveza kao i da izvrši popis novčanih sredstava na računima iz 2001. godine.

2.6. Tekući grantovi

U okviru tekućih grantova realizirana su sredstva zajedničkih projektata namijenjena rješavanju problema izbjeglica i raseljenih lica. Ministarstvo je za sudjelovanje u zajedničkim projektima za povratak izbjeglica planiralo da realizira 2.485.000 KM. Prema potpisanim protokolima koji su zajednički potpisani sa implementatorima projekta, entitetskim Vladama, Vijećem ministara i stranim donatorima, dio koji je uplaćen iz proračuna Bosne i Hercegovine iznosio je **2.468.000 KM**. U skladu sa potpisanim ugovorima između Ministarstva i implementatora projekta izvršene su uplate direktno na račune implementatora, i to:

▪ Kanton Sarajevo,	150.000 KM	projekt «Pijačna ulica» Stup
▪ UNDP ² ,	400.000 KM	projekt SUTRA
▪ CRS (Catholic relief service),	250.000 KM	projekt za dvosmjerni povratak
▪ «ARS International»	200.000 KM	projekt «Vranica»
▪ CWS (Church World Service),	88.000 KM	projekt B. Grahovo
▪ «CARE International»,	300.000 KM	projekt B. Kostajnica i Kotor V.
▪ Srednjobosanski Kanton,	400.000 KM	projekt Jajce i Donji Vakuf
▪ Općina Drvar,	<u>280.000 KM</u>	projekt Drvar
	2.068.000 KM	

Ministarstvo nije u cijelosti osiguralo sudjelovanje svih općina u kandidiranju određenih projekata. Na taj način nije zadovoljeno bitno načelo transparentnosti.

² Naknadno su na račun UNDP uplaćena dodatna sredstva u 2004. godini na inicijativu Ministarstva u iznosu od 400.000 KM prema Aneksu ugovora, tako da ukupna uplaćena sredstva na račun UNDP-a iznose 800.000 KM. Na naš zahtjev dobili smo mjesečno (kumulativno) finansijsko izvješće od strane UNDP-a za juni 2004. godine.

Implementatori projekta sačinjavaju finansijska izvješća o utrošku ovih sredstava međutim, pravilnost korištenja ovih sredstava nismo bili u mogućnosti provjeriti bez izravne kontrole kod implementatora projekta.

Preporučamo Ministarstvu da osigura načelo transparentnosti zajedničkih projekta i osigura redovno izvješćivanje o stupnju završenosti projekta i utrošenim sredstvima od strane implementatora zajedno sa izvješćima o pravilnosti korištenja sredstava od strane neovisne kontrole kod implementatora projekta.

2.7. Programi posebnih namjena

UNHCR – 1 Program rješavanja problema azilanata i imigranata

Sredstva Programa azilanata i imigranata osiguravaju se od strane UNHCR-a. Odobrena sredstva iznose 3.200.000 KM, od čega je izvršeno 2.050.910 KM ili 64%. Revizija je izvršila kontrolu izbora dobavljača putem javnog oglasa za prehrambenu i higijensku robu, dezinfekciju i osiguranje imovine namijenjeno prihvatno-azilantskim centrima, kao i kontrolu utroška ovih sredstava i nije utvrdila nepravilnosti. Pregledom ostalih rashoda koji nisu povezani sa javnim oglasom, utvrđene su sljedeće nepravilnosti :

- U okviru tekućeg održavanja korištene su usluge popravaka i održavanja vozila od više različitih dobavljača u ukupnom iznosu od 18.373 KM za koje nije izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača pribavljanjem konkurentnih ponuda.

Prigodom popisa sredstava danih Ministarstvu od strane UNHCR-a uočeni su sljedeći nedostaci :

- Povjerenstvo za popis izvršilo je popis stalnih sredstava i sitnog inventara (Zapisnik bez broja i datuma) preuzetih na temelju «Sporazuma o prijenosu vlasništva imovine UNHCR-a» na Ministarstvo. Povjerenstvo za popis nije pronašlo dio osnovnih sredstava navedenih u spomenutom Zapisniku u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice. U skladištu zgrade zajedničkih institucija BiH nalaze se sredstva koja su neispravna i dotrajala, a koja su porijeklom iz UNHCR-a. Inventurni brojevi tih sredstava ne odgovaraju inventurnim brojevima sa liste sredstava preuzetih na temelju «Sporazuma o prijenosu vlasništva imovine na Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice». Povjerenstvo je predložilo da se u 2004. godini izvrši fizički popis svih osnovnih sredstava doniranih od strane UNHCR-a i da se na temelju toga da konačan prijedlog rješenja za svako osnovno sredstvo;
- Nije izvršen popis novčanih sredstava na izvodima sa stanjem na dan 31.12.2003.godine po projektima UNHCR-a 1 i UNHCR-a 2.

UNHCR – 2 (potpora Ministarstvu – mali projekt)

Program služi kao pomoć velikom projektu UNHCR-a. Sredstva projekta osiguravaju se također od strane UNHCR-a. Odobrena sredstva iznose 120.000 KM, od čega je izvršeno 99.945 KM ili 83%. Pregledom ostvarenih rashoda utvrđene su sljedeće nepravilnosti :

- Naknade za privremene i povremene poslove izvršene su u ukupnom iznosu od 70.257 KM. Naknade su izvršene po temelju izvršavanja poslova u okviru projekta za pravne poslove i usluge prevođenjima vanjskim suradnicima i naknade koordinatorima projekta iz Ministarstva. Pisani kriteriji u vezi vrste poslova i određivanja visine naknade nisu postojali;
- Usluge premještanja i selidbe ostvareni u iznosu od 6.003 KM izvršeni su od više različitih dobavljača za koje nije izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača pribavljanjem konkurentnih ponuda.
- U okviru tekućeg održavanja ostvarene su usluge popravaka i održavanja vozila u iznosu 4.103 KM korištene od jednog dobavljača za kojeg nije izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača pribavljanjem konkurentnih ponuda.
- Usluge tiskanja i kompjutorske usluge u ukupnom iznosu od 8.964 KM ostvarene su bez prikupljanja konkurentnih ponuda od jednog dobavljača.

Participacija u programu rješavanja problema azilanata i imigranata

Sredstva participacija za rješavanje azilanata i imigranata osiguravaju se iz proračuna institucija BiH odobrenih za potrebe Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Odobrena sredstva za participaciju u programu rješavanja azilanata i imigranata iznose 250.000 KM, od čega je izvršeno 130.153 KM ili 52%. U okviru tekućeg održavanja korištene su usluge i materijal za popravak i održavanje vozila od više različitih dobavljača u ukupnom iznosu od 3.347 KM za koje nije tražena suglasnost Ministarstva financija i trezora.

Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe

Raspoloživi proračun BiH za rad povjerenstva iznosio je 50.000 KM, a utrošena sredstva sa 31.12.2003. godine bila su 49.558 KM. Revizija navodi utvrđene nepravilnosti, i to :

- Ukupno ostvarene naknade angažiranih za rad u povjerenstvu iznosile su 40.564 KM. Revizija se nije uvjerila u postojanje pisanih kriterija prigodom određivanja visine pojedinačnih naknada. Za angažirane u povjerenstvu koji nisu imenovani po odluci o imenovanju, nisu postojali ugovori o angažiranju. Obračun poreza i doprinosa na naknade nije bio ujednačen, tj. stope za obračun primjenjivane su posebno za uposlene u Ministarstvu a posebno za uposlene koji ne pripadaju Ministarstvu. Mišljenja smo da za angažirane koji nisu imenovani treba zaključivati ugovore, a primjenjivati iste stope poreza prema propisima entiteta;
- Kod pojedinih nabavki (tiskanje publikacije od dobavljača d.o.o. «Štamparija Fojnica» 4.500 KM i tehničko uređenje publikacije od dobavljača «Flaks» Sarajevo 2.288 KM) nisu poštovane procedure nabavki koje zahtijevaju prethodno odobrenje Ministarstva financija i trezora.

Povjerenstvo za sprečavanje trgovine ljudima

Raspoloživa sredstva iz proračuna BiH iznosila su 100.000 KM, a realizirana sredstva sa 31.12.2003. godine iznosila su 36.737 KM.

- Ukupno ostvarene naknade angažiranih za rad u povjerenstvu iznosile su 10.680 KM. Revizija se nije uvjerila u postojanje pisanih kriterija prigodom određivanja visine ovih naknada;
- Za nabavljene uredske mašine u vrijednosti 545 KM nije kompletna knjigovodstvena dokumentacija (nedostaju narudžbenice, otpremnice i suglasnost koordinatora povjerenstva i Ministarstva za trezor).

Savjetodavni odbor za borbu protiv HIV-a

Raspoloživa donatorska sredstva odbora iznosila su 25.000 KM, a utrošeno je sa 31.12.2003. godine 21.293 KM.

Isplaćene naknade angažiranim za rad u odboru u ukupnom iznosu od 20.440 KM izvršene su bez prethodno utvrđenih pisanih kriterija o visini pojedinačnih naknada.

Odbor za Rome

Raspoloživa sredstva iz proračuna BiH iznosila su 30.000 KM, a sa 31.12.2003. godine utrošeno je 28.256 KM. Revizijom su uočene sljedeće nepravilnosti :

- Nabavka kapitalnih sredstava u ukupnom iznosu od 8.174 KM (kompjuterska oprema, telefaks, telefon, mobitel, fotokopir aparat i ostalo) od firme «Ekskluziv» Sarajevo izvršena je bez propisanih procedura koje reguliraju pribavljanje suglasnosti Ministarstva financija i trezora za realizaciju proračuna namijenjenog posebnim programima. Pored toga, financiranje kapitalnih izdataka bilo je u 2003. godini predviđeno samo iz tekućih rezervi proračuna;
- Isplaćene naknade angažiranim za rad u odboru u ukupnom iznosu od 7.600 KM izvršene su bez prethodno utvrđenih pisanih kriterija o visini pojedinačnih naknada (kao predmet isplate navedeni su troškovi dnevnica i troškovi prijevoza članovima odbora);
- Nabavka školskog pribora i reprezentativnog materijala namijenjena kao poklon školama koje pohađaju romska djeca izvršena je u iznosu od 3.411 KM. Za dio nabavljene opreme u iznosu 1.257 KM (kožna torba, naliv-pero, set olovaka, kravate, izrada kolor fotografija sa foto albumom i tacne) nismo se mogli uvjeriti za koje namjene je izvršena nabavka s obzirom da ne postoje dokumenti o uručivanju ovih stvari;
- Ukupno ostvareni troškovi tiskanja u iznosu od 2.156 KM (tiskanje i dorada brošure od dobavljača «RPS Grafika» Doboju izvršeni su bez prethodnog odobrenja Ministarstva financija i trezora.

Matica iseljenika

Raspoloživa sredstva iz proračuna BiH iznosila su 10.000 KM koja su sa 31.12.2003. godine i utrošena.

Sredstva su uplaćena direktno na račun Općine Centar Sarajevo prema odluci Vijeća ministara za financiranje dijela troškova zakupa prostorija u kojoj se nalazi Matica iseljenika BiH. Račun nije vlasništvo Ministarstva s obzirom da glasi na Maticu iseljenika, a u dopisu upućenom Ministarstvu Matica iseljenika navodi da Općini Centar Sarajevo duuguje 40.000 KM.

Vijeće za djecu

Raspoloživa donatorska sredstva od strane UNICEF-a iznosila su 10.000 KM, a utrošeno je sa 31.12.2003. godine 6.440 KM.

Isplaćene naknade angažiranim za rad u Vijeću u ukupnom iznosu od 5.400 KM izvršene su bez prethodno utvrđenih pisanih kriterija o visini pojedinačnih naknada.

UNICEF – Program pomoći Ministarstvu

Raspoloživa donatorska sredstva UNICEF-a za 2003 i 2004. godinu iznosila su 169.709 KM. Prijenose sredstava od strane donatora na račun proračuna u 2003. godini izvršen je u iznosu od 60.000 KM od čega je utrošeno sa 31.12.2003. godine 39.311 KM. Preostala neutrošena sredstva u iznosu 20.688 KM prenesena su za potrebe projekta u 2004. godinu.

- Isplaćene naknade za privremene i povremene poslove u ukupnom iznosu od 18.503 KM izvršene su bez prethodno utvrđenih pisanih kriterija o visini pojedinačnih naknada;
- Naknade za korištenje vlastitog vozila, troškovi smještaja i troškovi dnevnica u ukupnom iznosu od 9.778 KM isplaćivani su na temelju ovjerenih popisa bez podnošenja putnog naloga i obračuna dnevnica i troškova prijevoza.

Akcijski plan za sprečavanje nasilja nad djecom

Raspoloživa donatorska sredstva «Save the Children Norway» iznosila su 37.377 KM, ali nisu bila planirana u proračunu s obzirom da je ugovor o donaciji zaključen 30.10.2003. godine. Realizirana sredstva u 2003. godini iznosila su 18.749 KM.

- Naknade za korištenje vlastitog vozila i troškova dnevnica u ukupnom iznosu od 9.635 KM isplaćivane su na temelju ovjerenih popisa bez podnošenja putnog naloga i obračuna dnevnica i troškova prijevoza.

UNICEF – Nacionalni plan za sprečavanje trgovine ljudima

Raspoloživa donatorska sredstva UNICEF-a iznosila su 65.765 KM. Sredstva su uplaćena na račun proračuna BiH ali nisu bila planirana u proračunu za 2003. godinu. Preostala neutrošena sredstva po odobrenju donatora prenesena su prema potrebama projekta u 2004. godinu. Realizirana sredstva u 2003. godini iznosila su 19.759 KM.

- Naknade za korištenje vlastitog vozila i troškova dnevnica u ukupnom iznosu od 8.685 KM isplaćivani su na temelju ovjerenih popisa bez podnošenja putnog naloga i obračuna dnevnica i troškova prijevoza.

Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima u BiH (ICESOR)

Raspoloživa donatorska sredstva Vlade Švicarske iznosila su 47.711 KM. Sredstva su uplaćena na račun proračuna BiH ali nisu bila planirana u proračunu za 2003. godinu. Realizirana sredstva u 2003. godini iznosila su 45.339 KM. Preostala neutrošena sredstva po odobrenju donatora prenesena su prema potrebama projekta u 2004. godinu.

- Nabavka kompjuterske opreme u ukupnom iznosu od 3.207 KM izvršena je od dobavljača «Ekskluziv» Sarajevo bez prikupljanja konkurentnih ponuda i izbora najpovoljnijeg ponuđača;
- Naknade za korištenje vlastitog vozila i troškova dnevnica u ukupnom iznosu od 10.025 KM isplaćivani su na temelju ovjerenih popisa bez podnošenja putnog naloga i obračuna dnevnica i troškova prijevoza;
- Kompjuterske usluge za dizajn i projektiranje baze podataka po predračunu «Development studio» Sarajevo iznosile su 7.000 KM. Usluge su izvršene i plaćene bez postojanja računa i zapisnika o izboru najpovoljnijeg ponuđača (u prilogu tri ponude).

Adaptacija poslovnog prostora

Sredstva za adaptaciju poslovnog prostora nisu bila planirana u proračunu posebnih programa s obzirom da je memorandum o adaptaciji poslovnih prostorija zaključen 10.10.2003. godine. Utrošena sredstva sa 31.12.2003. godine iznose 24.607 KM, s tim da je 16.716 KM (I. privremena situacija) evidentirana na izvršenju troškova projekta (plaćeno od strane UNDP-a), a 8.431 KM (II. privremena situacija) prikazana je u izvršenju rashoda Ministarstva (plaćeno od strane Ministarstva).

Na temelju Memoranduma o razumijevanju o adaptaciji i korištenju poslovnih prostorija Ministarstva za potrebe Povjerenstva za imovinske zahtjeve izbjeglica i raseljenih lica (CRPC) i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), usvojena je konstrukcija financiranja prema kojoj se predviđa ulaganje u adaptaciju poslovnih prostorija od strane Ministarstva (11.000 KM), CRPC-a (9.780 KM) i UNDP-a (20.000 KM). Najpovoljniji izvođač radova «Fain-inžinjeri» Sarajevo izabran je na temelju javnog nadmetanja koje je raspisala SZP institucija BiH za vrijednost radova u iznosu 22.149 KM.

Prema ispostavljenim privremenim situacijama (dvije situacije), fakturiran je veći iznos vrijednosti radova (24.607 KM). Uspoređivanjem predračunske vrijednosti radova po ponudi i vrijednosti radova po situacijama, uočili smo razlike u količinama izvedenih radova. Za razliku fakturiranih radova u iznosu od 2.458 KM nismo dobili odgovarajuće obrazloženje. Pored toga, za fakturiranu vrijednost izvedenih radova po situacijama (24.607 KM) izvođač radova «Fain-inžinjeri» ne bi mogao biti izabran na natječaju.

Dana 15.12.2003. godine sačinjen je Aneks ugovora sa istim izvođačem radova u iznosu od 6.447 KM i ispostavljena konačna situacija radova 20.01.2004. godine na iznos ukupno izvršenih radova u vrijednosti 31.054 KM. Za vrijednost dodatnih radova po aneksu ugovora nismo dobili obrazloženje. Također, nije tražena suglasnost Ministarstva financija i trezora za dodatna ulaganja u adaptaciju poslovnog prostora.

Zajedničke nepravilnosti za programe posebnih namjena:

- **Isplate naknada za privremene i povremene poslove nisu bile izvršavane sukladno prethodno utvrđenim pisanim kriterijima u pogledu vrste i visine pojedinih naknada.**
- **Javne nabavke nisu u cijelosti bile izvršene u skladu sa usvojenim procedurama o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova. Ovo se odnosi i na donatorska sredstva s obzirom da se nabavke izvršavaju od dobavljača u zemlji, te je temeljem toga potrebno osigurati ravnopravno sudjelovanje svih ponuđača;**
- **Kod sredstava preuzetih po sporazumu od UNHCR-a, nisu poduzete aktivnosti na pronalaženju svih preuzetih sredstava i nije izvršen kompletan popis ovih sredstava kako bi se moglo izvršiti evidentiranje u poslovne knjige Ministarstva;**
- **Sve predviđene donacije nisu bile obuhvaćene planom proračuna u okviru programa posebnih namjena;**

Preporučamo da Ministarstvo utvrdi razloge nastanka ovih nepravilnosti i predloži mjere za njihovo otklanjanje kako se iste ne bi ponavljale i u narednoj godini.

3. OSVRT NA IZVRŠENU REVIZIJU ZA 2002. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Ministarstva za 2002. godinu, o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji. Osvrtom na preporuke prethodne revizije, utvrđeno je da Ministarstvo nije poduzelo sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatiranih revizijom, i to :

- Ministarstvo nije usvojilo pravila za isplate naknada uposlenima koja precizno određuju kriterije potrošnje određenih naknada;
- Preporuke za otklanjanje određenih slabosti informacijskog sustava Ministarstva nisu implementirane;
- Kršene su procedure nabavki prigodom realizacije proračuna namijenjenog programima posebnih namjena.

4. KORESPONDENCIJA

Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice je dana 20.07.2004. godine uručen Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2003. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaze Revizije.

U ostavljenom roku od 6 dana, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice dostavilo je komentare i primjedbe na Izvješće o izvršenoj reviziji. Izvješće za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja izvješće dostavljeno klijentu uz izmjene na temelju primjedbi od strane klijenta koje je Ured za reviziju uvažio.

5. SAŽETAK

Tijekom obavljanja svog mandata revizija je uočila određene nedostatke u Ministarstvu koji se tiču sustava internih kontrola. Utvrđeno je da Ministarstvo nije usvojilo pravila za isplate naknada uposlenima koja precizno određuju kriterije potrošnje određenih naknada. Također, revizijom su utvrđeni i određeni nedostaci informacijskog sustava Ministarstva koji nisu otklonjeni prema preporukama revizije za 2002. godinu.

Kontrolom izvršenja proračuna za 2003. godinu utvrđeno je da, bez obzira što Ministarstvo nije prekoračilo pojedine stavke proračuna niti ukupan godišnji proračun za 2003. godinu, izvršene preraspodjele sredstava ukazuju na nedovoljnu preciznost u planiranju proračuna. Također, organizacijska shema Ministarstva nije u cijelosti implementirana.

Kontrolom isplaćenih naknada uposlenima za 2003. godinu, uočene su određene nepravilnosti koje mogu imati utjecaja na ekonomičnost i efikasnost trošenja javnog novca.

Kod programa posebnih namjena uočene su isplate naknada za privremene i povremene poslove bez prethodno utvrđenih pisanih kriterija u pogledu vrste i visine pojedinih naknada. Također, javne nabavke nisu bile izvršene u skladu sa usvojenim procedurama o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova. Kod sredstava preuzetih po sporazumu od UNHCR-a, Ministarstvo nije izvršilo kompletan popis ovih sredstava kako bi se moglo izvršiti evidentiranje u poslovne knjige Ministarstva. Sve izvršene donacije nisu bile obuhvaćene planom proračuna u okviru programa posebnih namjena.

Osvrtom na preporuke prethodne revizije, utvrđeno je da Ministarstvo nije poduzelo sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatiranih revizijom za 2002. godinu.

**vršitelj dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina